

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 3 część 1. Edycja 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 3. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

☐	al obligatoryjny
☐	al fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
MŁODA POLSKA – O EPOCE					
1.i 2. Schyłek wieku	wymienić nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie	wyjaśnić etymologię nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm, filister, sztuka dla sztuki</i>	scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego	opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich	wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski
3. Filozofia końca wieku	wymienić najważniejszych filozofów epoki	wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona	scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona	wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera pod koniec XIX wieku	porównać poznane założenia filozoficzne
4. i 5. U progu sztuki nowoczesnej	wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej	scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami	scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów	dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących	opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX

		cechy nowych kierunków w sztuce	modernistycznych • wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne	impresjonizm i symbolizm	i XX
MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wprowadzenie do literatury modernizmu	• wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze	• zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm</i>	• opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę	• omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze	• omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski *zdefiniować synestezję
7. Francuscy poeci przekłeci – Charles Baudelaire	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	• wskazać w utworze środki stylistyczne i omówić ich funkcję • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu	• sformułować tezę interpretacyjną • przedstawić symboliczne znaczenie padliny • omówić funkcję puenty wiersza • odnaleźć w wierszu motyw <i>vanitas</i> i określić jego funkcję	• zinterpretować wymowę wiersza	• dokonać analizy językowej wybranego fragmentu wiersza
8. Francuscy poeci przekłeci – Arthur Rimbaud	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną	• wskazać w utworze środki językowe i określić ich funkcję	• sformułować tezę interpretacyjną • odnaleźć w wierszu motyw <i>homo viator</i> i określić jego funkcję	• zinterpretować przesłanie wiersza • wskazać elementy symboliczne i zinterpretować ich znaczenie	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
9. Francuscy poeci przekłeci – Paul Verlaine	• omówić treść wiersza • określić typ liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	• wyjaśnić na podstawie utworu, czym powinno charakteryzować się prawdziwe dzieło	• wymienić elementy, jakich powinien wystrzegać się poeta modernistyczny	• wskazać w utworze elementy impresjonistyczne	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		sztuki			
10. Człowiek i człowieczeństwo w <i>Jądrze ciemności</i> Josepha Conrada	• omówić treść utworu • wskazać narratora tekstu	• opisać przedstawione w utworze relacje między kolonizatorami a mieszkańcami Afryki • przedstawić sylwetkę Kurtza i omówić jego przemianę	• wypowiedzieć się na podstawie utworu na temat okoliczności, w których dochodzi do głosu ciemna strona natury człowieka • zinterpretować komentarze Marlowa pod adresem Europejczyków	• zaprezentować przedstawioną w utworze koncepcję ludzkiej natury	• dokonać analizy relacji między Marlowem a Kurtzem
11. W stronę ciemności – <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada	• scharakteryzować Marlowa i Kurtza	• omówić przemianę Marlowa w kontekście rozmowy z narzeczoną Kurtza	• zinterpretować tytuł tekstu	• zinterpretować wyprawę Marlowa w sensie geograficznym, psychologicznym i moralnym	• odnieść motyw katabazy do treści utworu
12. <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada jako utwór modernistyczny	• określić rodzaj narracji	• omówić kompozycję utworu • określić funkcję budowy szkatułkowej	• uzasadnić tezę, że <i>Jądro ciemności</i> jest opowiadaniem psychologicznym • omówić techniki zastosowane przy opisach natury	• zinterpretować symboliczne znaczenie mroku i światła w utworze	• wskazać konteksty: historycznoliteracki, psychologiczny, społeczny, kulturowy itp.
13. Konteksty i nawiązania – Julia Hartwig, <i>W jądrze ciemności</i>	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu	• odnieść treść wiersza do <i>Jądra ciemności</i> Josepha Conrada	• zinterpretować zakończenie utworu • zinterpretować wymowę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

	lirycznego utworu	wymienić na podstawie wiersza doświadczenia ofiar i ograniczenia, którym one podlegały	zdefiniować charakter wypowiedzi podmiotu lirycznego		
14. Poszukiwanie leku na ból istnienia w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadenski	wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu portretu pokolenia	dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
15. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Schylek wieku</i>	omówić treść wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	wymienić oczekiwania ludzi odnośnie XX wieku wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	wypowiedzieć się na temat przedstawionej w wierszu roli artysty	zinterpretować puentę wiersza porównać wiersz Wisławy Szymborskiej z utworem Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
16. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	uporządkować informacje zawarte w tekstach	przetworzyć informacje zawarte w tekstach	rozpoznać główne problemy w tekstach	sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy	podjąć polemikę
17.	omówić treść	przedstawić na	przedstawić system	zinterpretować	dokonać

Rola artysty i funkcja sztuki w wierszu <i>Evvival'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty • wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia filistra	wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza • wskazać toposy i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą	funkcję tytułu i refrenu	sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
18. Inspiracja filozofią Arthura Schopenhauera w wierszu <i>Nie wierzę w nic...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	• omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• wskazać w utworze środki stylistyczne • omówić kompozycję wiersza	• odnaleźć w wierszu elementy filozofii Arthura Schopenhauera • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu	• omówić funkcję kontekstu filozoficznego w wierszu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych
19. Impresjonistyczne obrazowanie w poezji – <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu • określić sytuację liryczną	• omówić funkcję czasowników użytych w wierszu • wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór • określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości	• wypowiedzieć się na temat barw w wierszu	• uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych *podać przykłady synestezji i określić jej funkcję

20. Konteksty i nawiązania – Andrzej Stasiuk, <i>Kucając</i> (fragment)	• omówić treść fragmentu tekstu	• przedstawić sposób, w jaki narrator mówi o przemijaniu • odnaleźć elementy obrazowania impresjonistycznego	• omówić relacje między człowiekiem a naturą w tekście	• porównać sposób przedstawienia natury w tekście Andrzeja Stasiuka i w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	• dokonać analizy sposobu przedstawienia natury w tekście
21. <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera – młódopolski obraz erotyzmu	• omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• omówić sposób przedstawienia kobiety w utworze	• zinterpretować obraz Władysława Podkowińskiego <i>Szał uniesień</i> w kontekście wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych
22. Konteksty i nawiązania – Anna Świrszczyńska, <i>Kochanków dzieli miłość</i>	• omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego utworu	• określić relację między podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym • wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić paradoks w tytule wiersza	• zinterpretować pierwsze zdanie wiersza	• wypowiedzieć się na temat roli cielesności w wierszu
23. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
24. Nietzscheanizm w wierszu Leopolda	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot	• omówić kompozycję wiersza • określić funkcję	• wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha	• zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków

Staffa <i>Kowal</i>	liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną	czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza	Nietzschego	zakończenie wiersza	językowych *rozpoznać metonimię i omówić jej funkcję
25. Budowanie nastroju w poezji – <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną	• omówić kompozycję wiersza • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcje	• omówić sposób tworzenia nastroju w wierszu • wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza • wskazać powiązania między treścią a formą wiersza	• scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego	• dokonać sfunekcjonalizowanej analizy środków językowych *rozpoznać synestezję i omówić jej funkcję
26. Humanistyczna afirmacja życia w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego • wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję	• odnaleźć w wierszu elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu • odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu	• zinterpretować tytuł wiersza • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunekcjonalizowanej analizy środków językowych *omówić archetyp wędrowca występujący w wierszu
27. Konteksty i nawiązania – Jan Twardowski, <i>To nieprawdziwe</i>	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu • wymienić przedstawione	• zinterpretować tytuł utworu • porównać kreacje podmiotów lirycznych w wierszu Jana Twardowskiego	• zinterpretować klamrę kompozycyjną wiersza	• dokonać analizy wiersza pod kątem funkcji antytez, kontrastów i paradoksów

		w wierszu elementy świata przyrody i określić ich funkcję	i w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa		
28. W poszukiwaniu harmonii – <i>Ogród przedziwny</i> Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną	• wskazać elementy świadczące o niezwykłości opisanego miejsca • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	• zinterpretować warstwę metaforyczną wiersza • wypowiedzieć się na temat postawy podmiotu lirycznego	• zinterpretować symbole zawarte w wierszu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków językowych *omówić na podstawie wiersza cechy konwencji baśniowej i onirycznej
29. Spokój odnaleziony – <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza	• opisać postawy podmiotu lirycznego na poszczególnych etapach życia • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza	• wypowiedzieć się na temat przedstawionego wizerunku poety • odnieść przedstawiony wizerunek poety do tradycji młodopolskiej	• zinterpretować symbolikę i metaforę utworu	• przedstawić ewolucję programu filozoficznego poety • porównać wiersz z innymi tekstami kultury
30. i 31. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
32. Wiejska gromada jako mikrokosmos – <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa –	• omówić treść fragmentu • wymienić bohaterów fragmentu	• przedstawić strukturę społeczną wsi • omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej	• omówić funkcję kościoła i tradycji w życiu społeczności wiejskiej	• omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom	• wskazać wartości uniwersalne w sposobie przedstawienia wspólnoty

fragmenty)		• zaprezentować tradycje, obyczaje przedstawione we fragmencie			
33. Konteksty i nawiązania – Wiesław Myśliwski, <i>Kamień na kamieniu</i>	• omówić treść tekstu • wskazać narratora tekstu	• wypowiedzieć się na temat narracji • scharakteryzować relacje między ojcem a dziećmi • wskazać elementy stylizacji i określić jej funkcję	• zinterpretować symboliczne znaczenie opisanego obrzędu	• porównać sposób przedstawienia obyczajów i wartości we fragmentach powieści Wiesława Myśliwskiego i <i>Chłopów</i> Władysława Stanisława Reymonta	• wyjaśnić, czym się charakteryzuje nurt literatury wiejskiej
34. Konteksty i nawiązania – Wioletta Grzegorzewska, <i>Gugule</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu • wypowiedzieć się na temat narracji i narratorki • przedstawić zwyczaje mieszkańców wsi, w której rozgrywa się akcja	• omówić sposób kreacji świata przedstawionego • scharakteryzować główną bohaterkę • wskazać środki językowe użyte w celu opisu domu i określić ich funkcję • przytoczyć elementy stylizacji gwarowej i określić jej funkcję	• omówić sposób przedstawienia dojrzewania w tekście	• wypowiedzieć się na temat stosunku człowieka do śmierci w kulturach tradycyjnych na podstawie fragmentów prozy Wioletty Grzegorzewskiej	• porównać fragment <i>Chłopów</i> Władysława Reymonta z <i>Gugulami</i> Wioletty Grzegorzewskiej na poziomie kreacji narratora
35. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• omówić funkcję środków językowych w tekście
36. Wprowadzenie do analizy	• wymienić obszary działalności	• przedstawić genezę <i>Wesela</i>	• wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór	• wskazać w twórczości	• omówić zjawisko chłopomanii jako

Wesela Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	twórczej Stanisława Wyspiańskiego • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego	• przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i>	elementy obrazowania impresjonistycznego • wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne	plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej	kontekst do analizy dzieła *omówić zjawisko syntezy sztuk w dramacie
37. i 38. Portret podzielonego społeczeństwa w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją	• omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I	• wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej • omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligenci (Pan Młody i Gospodarz)	• wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumienia między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy	• scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora
39. i 40. „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” – widma i duchy w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi	• wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II	• zinterpretować słowa Chochola: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” w kontekście aktu II • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu	• wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu • wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu	• dokonać analizy dialogów bohaterów *wyjaśnić znaczenie konwencji onirycznej w dramacie
41. W rytmie chocholego tańca – symboliczne znaczenie aktu III <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III	• omówić relacje między inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu	• zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochola	• zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motyw tańców kończących <i>Pana</i>	• dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą

obowiązkowa)				Tadeusza Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego	
42. Narodowa psychodrama – uniwersalny wydźwięk <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić kompozycję <i>Wesela</i>	• wskazać w dramacie postacie i motywyfantastyczne oraz omówić ich funkcję	• wskazać w dramacie mity narodowe • omówić sposób obnażania mitów narodowych	• zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera	• wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność *interpretować różne teksty kultury w odniesieniu do <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego *wyjaśnić, na czym polega mitologizacja i demitologizacja narodowej przeszłości oraz polskiego społeczeństwa w dramacie Stanisława Wyspiańskiego
43. Konteksty i nawiązania – Wit Szostak, <i>Chocholy</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora utworu	• wypowiedzieć się na temat kreacji narratora • wskazać nawiązania do chocholego tańca w scenie pożegnania starego roku	• zinterpretować tytuł powieści • omówić analogie między opisem kolacji wigilijnej we fragmentach tekstu a przedstawieniem uroczystości w dramacie	• odczytać symbolikę sceny pożegnania starego roku	• wypowiedzieć się na temat obrazu Polaków wyłaniającego się z obu utworów
44. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówkidotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• omówić środki językowe w tekście

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
45. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*46. i 47. W domu filistrów – <i>Moralność pani Dulskiej</i> Gabrieli Zapolskiej (lektura uzupełniająca)	• omówić treść dramatu • scharakteryzować bohaterów dramatu • zrelacjonować sposób postrzegania instytucji małżeństwa przez Dulską	• dokonać analizy wyglądu salonu Dulskich pod kątem sposobu, w jaki charakteryzuje on bohaterów • omówić relacje między bohaterami	• omówić konsekwencje decyzji tytułowej bohaterki • omówić kreację Felicjana i wypowiedzieć się na temat jego funkcji w rodzinie	• zinterpretować rozmowę Dulskiej z Lokatorką	• wskazać w utworze elementy dramatu naturalistycznego
*48. Dulscy – dramat uniwersalny (lektura uzupełniająca)	• wskazać w utworze elementy tragiczne i komiczne	• określić funkcje elementów tragicznych i komicznych w utworze	• wypowiedzieć się na temat efektu zestawienia tragizmu i komizmu	• porównać Emmę Bovary i Anielę Dulską • odnieść problematykę dramatu do współczesnej rzeczywistości	• podjąć dyskusję na temat dulszczyzny we współczesnym świecie • porównać obszary tabu zaprezentowane w dramacie z tymi, które dostrzega w codziennej rzeczywistości
MŁODA POLSKA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
49. i 50. Wiedza z dziedziny fleksji, leksyki, frazologii i słowotwórstwa w analizie i interpretacji tekstów literackich	• omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów • omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na	• omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego • omówić wpływ doboru	• omówić funkcję frazologizmów w tekstach literackich • omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów	• wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień	• wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów

	opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń	czasowników na charakter tekstu wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji w tekście literackim	wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną		
51. i 52. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	posługiwać się nowo poznanym słownictwem	wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	poszerzać swoją świadomość językową	funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
53. i 54. Ironia	definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką wymienić wyznaczniki i sygnały ironii przedstawić sposoby osiągania efektów ironicznych	wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze	rozpoznawać sposoby osiągania efektów ironicznych rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich	stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym	omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej
55. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	posługiwać się nowo poznanym słownictwem	wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	poszerzać swoją świadomość językową	funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich

MŁODA POLSKA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
56. Referat	• zreferować zasady wygłaszania tekstu naukowego • przedstawić budowę referatu	• scharakteryzować język referatu • przygotować konspekt referatu • sporządzić opis bibliograficzny źródeł	• wykorzystywać różne źródła w celu znalezienia informacji potrzebnych do stworzenia referatu • sformułować tezę referatu i argumentację	• stworzyć i wygłosić referat	• dokonać analizy podanego referatu, wskazać jego mocne i słabe strony
MŁODA POLSKA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
57. i 58. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff

Uwaga: w wyniku uszczuplenia podstawy programowej, według przedstawionego rozkładu materiału, niewykorzystane godziny pozostają do decyzji nauczyciela.